

Aan de gemeenteraad

datum	23 januari 2025
behandeld door	A. Huijgen
ons kenmerk	2024- 0124296
doorkiesnummer	
Onderwerp	Voortgang IHP/OHV

Geachte mevrouw, heer,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Primair Onderwijs 2023-2034 en andere ontwikkelingen binnen de onderwijshuisvesting. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste punten.

Realisatiesnelheid

In september 2023 heeft uw raad een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) door te besluiten het onderwijsvastgoed op verschillende onderdelen te verduurzamen. Dit besluit markeert de overgang van het traditionele IHP, waaraan betrokken partijen gewend waren, naar een duurzaam IHP. Met de gekozen focus op verduurzaming heeft de raad afstand genomen van de minimale vereisten die tot dusver de gemeentelijke zorgplicht bepaalden. Dit vergt een nieuwe aanpak en samenwerking, waarbij rollen en verantwoordelijkheden soms nog onduidelijk zijn. Samen met de betrokken partijen wordt gewerkt aan nieuwe afspraken om de samenwerking te versterken. Dit heeft geleid tot enige vertraging in de uitvoering van projecten.

In 2025 wordt gestart met het realiseren van fris en functioneel ingerichte schoolgebouwen. Voor de scholen Anne Frank en De Kameleon zijn de geplande verbeteringen omvangrijker en ingrijpender omdat de onderhoudsstaat een rol speelt in de aanpak. Dit leidt tot grotere ingrepen en beïnvloedt zowel de duur van de planvoorbereiding als de realisatie.

Om het proces van verduurzaming zorgvuldig te laten verlopen, zijn met de betrokken schoolbesturen duidelijke afspraken gemaakt over start- en doorlooptijden. Deze afspraken zijn vastgelegd in een met schoolbesturen gemaakt faseringsplan waar de schoolbesturen mee hebben ingestemd. Dit zorgt voor een gestructureerde aanpak en een heldere planning voor alle partijen.

Het juridisch kader

Uw raad heeft twee regelingen vastgesteld, respectievelijk de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Papendrecht 2015 (VVHO) en de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs 2016 (FINGEL) die ingezet kunnen worden om uitgaven aan het onderwijs te doen voor verduurzamingsingrepen in het onderwijsvastgoed en deze bekostigingsmogelijkheid juridisch te verankeren. In overleg met de schoolbesturen is besloten het recht op financiering van deze ingrepen te verankeren in laatstgenoemde regeling (FINGEL). Deze regeling legt de nadruk op cofinanciering. De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015 (VVHO) vormt nog steeds het kader voor voorzieningen als (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding. Voor deze voorzieningen draagt de gemeente volledige verantwoordelijkheid, wat inhoudt dat de bekostiging volledig door de gemeente wordt gedragen. De eisen voor BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) zijn inmiddels opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Het programma 2025

Het opstellen van een programma met goedgekeurde voorzieningen in de onderwijshuisvesting, is een jaarlijks terugkerende wettelijke verplichting. Het programma markeert het begin van de bekostiging. Een beslissend moment waarmee duidelijk wordt welke investeringen uit het IHP niet alleen wenselijk, maar ook haalbaar en uitvoerbaar zijn.

In 2025 wordt de capaciteitsvermeerdering van Kindcentrum Oranje Nassau gerealiseerd. De oorspronkelijke wens was om het hoofdgebouw uit te breiden, maar dit zou zeer hoge kosten per m² met zich meebrengen. Om de kosten te beheersen, is gekozen voor een renovatieaanpak van het bijgebouw aan de Duivenstraat 68-70. Dit alternatief is aantrekkelijker doordat het de complexiteit van het aanpassen van de aanbouw aan bestaande structuren en de integratie van installaties vermijdt.

Zoals aangegeven in deze brief wordt dit jaar het binnenklimaat van het merendeel van de schoolgebouwen aangepakt. We streven ernaar de plannen zoveel mogelijk te bundelen en optimaal gebruik te maken van de subsidieregeling Innovatieprogramma Onderwijshuisvesting (IPOHV), die op 19 december 2024 is geopend en € 124,2 miljoen uit het Nationaal Groeifonds aan cofinanciering beschikbaar stelt.

Voor Kindcentra Prins Constantijn en Prins Floris is een gecombineerde aanpak gepland, waarbij zowel de capaciteit wordt vergroot als de frisheid van de binnenruimte wordt verbeterd. Deze aanpak, die kosten bespaart en overlast vermindert, wordt uitgevoerd in latere jaren (respectievelijk 2026 en 2027).

Wetsvoorstel planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting

Het wetsvoorstel Planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting introduceert nieuwe verplichtingen en mogelijkheden voor zowel gemeenten als schoolbesturen. Gemeenten worden verplicht om hun IHP eens in de vier jaar te actualiseren, waarbij zij een planning moeten opnemen met een doorkijk naar minimaal 12 jaar na de betreffende periode. Voor schoolbesturen geldt dat zij elke vier jaar, op basis van een bouwkundige inspectie, een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) moeten opstellen voor hun schoolgebouwen. Dit MJOP dient voorafgaand aan het overleg met de schoolbesturen (LEA) over het IHP te worden afgestemd met de deelnemers aan dat overleg.

Daarnaast worden de investeringsmogelijkheden in het primair onderwijs verruimd. Schoolbesturen in het primair onderwijs krijgen, net als schoolbesturen in het voortgezet onderwijs, de mogelijkheid om te investeren in hun schoolgebouwen. Zij kunnen straks zelfstandig kapitaal aantrekken, maar de samenwerking met gemeente en beschikbaarheid van publieke middelen blijven essentieel. De beoogde invoering van het wetsvoorstel is 1 augustus 2025, maar er is inmiddels, zij het nog niet officieel bevestigd, sprake van uitstel naar 1 januari 2026.

Onze Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs (VVHO) uit 2015 is op enkele punten verouderd, met name door de recente vernummering van onderwijswetten en de uitbreiding van de (lokale) zorgplicht naar 200 onderwijsvierkante meters voor aanwezigheid van kinderopvang in een schoolgebouw. Gezien het wetsvoorstel een herziening van de VNG-modelverordening met zich meebrengt, hebben wij de intentie om, na ontvangst van het VNG-advies, de VVHO volledig te actualiseren.

Budgetontwikkeling

Nu de projecten verder zijn gevorderd, hebben we beter inzicht in het verloop van de uitgaven. Om het IHP in zijn volle omvang te kunnen voortzetten, is op basis van de huidige inzichten een aanvullend budget van circa € 900.000 nodig. Via de Perspectiefnota 2025-2030 zullen wij een voorstel indienen om dit budget bij te ramen. De verhoging is niet noodzakelijk om prijsstijgingen in de bouw te dekken, maar heeft andere oorzaken, zoals hieronder toegelicht:

- Bij Kindcentrum Oranje Nassau en speciale basisschool De Kameleon zijn de benodigde investeringen te laag ingeschat vanwege administratieve fouten in de registratie van het vloeroppervlak.
- Daarnaast bracht de keuze voor de renovatieaanpak van het bijgebouw bij Kindcentrum Oranje Nassau onverwachte complicaties met zich mee. Tijdens de vormgeving van het bouwplan, waarin aanvankelijk niet werd gestreefd naar nieuwbouwkwaliteit, zijn onverwachte kosten ontstaan door ernstige gebreken in de begane grondvloer (kwaaitaalvloeren). Deze gebreken vereisen een volledige

sloop en herbouw, waarbij zowel de vloer als de daarop geplaatste elementen moeten voldoen aan de huidige nieuwbouweisen, wat leidt tot een stijging van de investeringskosten. Indien nodig zullen eventuele aanpassingen aan het budget worden voorgesteld via de Perspectiefnota 2025–2030. Bij een vlotte voortgang wordt het bijgebouw naar verwachting in de voorjaarsvakantie 2026 in gebruik genomen.

Indien een toekomstig bekostigingsplafond onvoldoende is om de noodzakelijke voorzieningen te financieren, zullen wij de voorzieningen gaan toewijzen op basis van wettelijk vastgelegde prioriteiten. In dat geval krijgen voorzieningen die gericht zijn op het oplossen van capaciteitsproblemen voorrang boven voorzieningen die het kwaliteitsniveau verhogen.

Afsluiting

Deze jaarlijkse voortgangsrapportage biedt u inzicht in de voortgang van onze projecten binnen de uitvoering van het IHP. Om te garanderen dat komende programma's onderwijshuisvesting blijven aansluiten op het door u vastgestelde IHP, zullen wij volgend jaar een tweede voortgangsrapportage uitbrengen. Tevens blijven wij de voortgang in de reguliere P&C-cyclus rapporteren, zodat u continu op de hoogte blijft van de ontwikkelingen. Met deze brief informeren wij u over de voortgang van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Primair Onderwijs 2023-2034 en andere ontwikkelingen binnen de onderwijshuisvesting. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste punten.

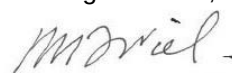
Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

J.M. Ansems

de burgemeester,

M.J.M. van Driel